

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus jättis läbi vaatamata kaebuse Ukrainale abi andmisega seotud Riigikogu otsuste peale

Riigikohus jättis läbi vaatamata kaebuse Ukrainale abi andmisega seotud Riigikogu otsuste peale

14. veebruar 2024

Riigikohus jättis läbi vaatamata Riigikogu Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna (EKRE) fraktsiooni liikmete kaebuse Ukrainale antava abi andmisega seotud Riigikogu otsuste peale. Riigikohus leidis, et praeguses asjas Riigikogu liikmetel kaebeõigust ei ole ja selle välistamist pole põhjust pidada ka põhiseadusevastaseks.

15 Riigikogu liiget vaidlustasid kolm eelmise aasta detsembris vastu võetud Riigikogu otsust – „Ukraina laenu intressikulude katmine“, „Eesti Vabariigi osaluse suurendamine Euroopa Nõukogu Arengupangas“ ja „Riigigarantii andmine Euroopa Investeerimispankale Ukraina ülesehitamise toetamiseks“. Kaebuse esitanud leidsid, et rahanduskomisjon rikkus nende mandaadi teostamise õigust, kui jättis läbi vaatamata osad EKRE fraktsiooni esitatud muudatusettepanekud ja need teiseks lugemiseks muudatusettepanekute loetellu kandmata.

Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium selgitas, et seadus ei võimalda Riigikogu liikmetel esitada kaebust muudatusettepanekuõiguse väidetava rikkumise peale ei välismõjuga Riigikogu otsuse, sisemõjuga Riigikogu korralduslike otsuste ega Riigikogu allorganite otsuste vaidlustamise kaudu.

Riigikogu otsuste eelnõudele muudatuste tegemise õiguse on põhiseadus jätnud Riigikogu enda kujundada. Käesoleval juhul oli tegemist Riigikogu otsustega, millega Riigikogu valitsuse ettepanekul otsustas võtta riigile varalisi kohustusi. Sellistele eelnõudele muudatusettepanekute tegemise õigust põhiseadus ei nõua.

Kolleegium rõhutas, et kuigi Riigikohus ei ole pädev lahendama muudatusettepanekuõiguse üle tekkinud parlamendisest vaidlust Riigikogu liikme kaebuse alusel, on kehtiva õiguse kohaselt siiski tagatud kohtulik kontroll selle üle, kuidas Riigikogu on järginud seaduste ja otsuste vastuvõtmisel menetlusnõudeid, sh taganud muudatusettepanekute tegemise õiguse. Selline kontroll saab toimuda kas isiku, kelle õigusi otsus väidetavalt rikub, kaebuse alusel, või – seaduse puhul – abstraktse või konkreetse normikontrolli menetluses.

Riigikohtu kolleegium lisas, et Riigikohtus kaitstavaks hüveks ei saa olla Riigikogu liikme mandaadist tulenevate õiguste kuritarvitamine, mida ulatuslik obstruktsioon parlamendis endast kujutab. Kolleegiumi hinnangul olid kaebajate muudatusettepanekud käesoleval juhul kantud eesmärgist halvata Riigikogu töö ja valitsuse algatatud eelnõude arutamine. Seda kinnitavad nii vaidlusaluste muudatuste hulk kui ka ebasiiras sisu (nt sajad alternatiivsed ettepanekud eelnõus nimetatud rahasumma muutmiseks, mis erinesid üksteisest vaid mõne euro võrra).

Riigikohus sedastas, et kaebajatelt ei võetud muudatusettepanekute esitamise õigust täielikult, vaid üksnes osas, mis ületas piirid, mida Riigikogu enamus peab taluma.

Kohtumäärusega [1] saab tutvuda Riigikohtu veebilehel.

Teate sisestas:

Sandra Sommer

pressiesindaja

5333 9846, 730 9042

sandra [dot] sommer@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-jattis-labi-vaatamata-kaebuse-ukrainale-abi-andmisega-seotud-riigikogu>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid?asjaNr=5-23-41/5>